

#ბს-1020(კ-18)

12 სექტემბერი, 2019

წელი

შპს „ბ-----ი“ ბს-1020(კ-18)

ქ. თბილისი

**ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ
შემდეგი შემადგენლობით:**

მაია ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მოსამართლეები: ნუგზარ სხირტლაძე, ვასილ როინიშვილი

კასატორი (მოსარჩელე) – ა(ა)იპ ს-----

მოწინააღმდეგე მხარე (მოპასუხე) – შპს „ბ-----ი“

მესამე პირი – თვითმმართველი ქალაქი - ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი

გასაჩივრებული განჩინება – ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს
ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 15 თებერვლის განჩინება

დავის საგანი – ქმედების განხორციელების დავალება

ა ლ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი :

2017 წლის 15 ივნისს ა(ა)იპ ს-----მ
სასარჩელო განცხადებით მიმართა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს
ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის - შპს „ბ-----ის“ მიმართ.

მოსარჩელემ მიუთითა, რომ 2017 წლის 10 მაისს განცხადებით მიმართა შპს
„ბ-----ს“ და მოითხოვა საჯარო ინფორმაციის გაცემა, კერძოდ:

1. რამდენი ადამიანი იყო (არის) დასაქმებული შპს „ბ-----ში“ 2014 წელს,
2015 წელს, 2016 წელს და 2017 წლისათვის;

2. შპს „ბ-----ის“ საშტატო ნუსხა შესაბამისი თანამდებობრივი სარგოების
მიითითებით;

3. ჩატარდა თუ არა მიმდინარე ან გასულ წლებში შპს „ბ-----ის“
აუდიტორული შემოწმება აუდიტის სამსახურის ან/და თვითმმართველი ქალაქ
ბათუმის მერის მიერ? დადებითი პასუხის შემთხვევაში, მოსარჩელემ ითხოვა
შესაბამისი აუდიტორული დასკვნების მიწოდება, რაც შპს „ბ-----ს“ არ
განუხორციელებია. ამასთან, 2017 წლის 19 მაისის წერილით მოსარჩელეს ეცნობა,
რომ კომპანია ფუნქციონირებს თვითანაზღაურების პრინციპით, იგი არ

ფინანსდება სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ბიუჯეტის სახსრებიდან. შესაბამისად, მასზე ვერ გავრცელდება ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის სფერო.

მოსარჩელის მოსაზრებით, მოპასუხე წარმოადგენს საჯარო დაწესებულებას, ვინაიდან აღნიშნული შპს-ს 100% წილის მფლობელია ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი. გარდა ამისა, ინფორმაციას, რომელსაც იგი ითხოვს, განეკუთვნება საჯარო ინფორმაციას. ამდენად, მოპასუხე ვალდებული იყო გაეცა მოთხოვილი ინფორმაცია.

ამდენად, მოსარჩელემ მოპასუხისათვის - შპს „ბ-----ისათვის“ ა(ა)იპ ს-----ის მიერ 2017 წლის 10 მაისის #----- წერილით მოთხოვილი საჯარო ინფორმაციის მიწოდების დავალება მოითხოვა.

ბათუმის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 13 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით ა(ა)იპ ს-----ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

საქალაქო სასამართლომ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ შპს „ბ-----ი“ 2006 წლის 21 მარტიდან, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, რეგისტრირებულია სამეწარმეო რეესტრში და მინიჭებული აქვს საიდენტიფიკაციო ნომერი-----. ამონაწერით მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან, რომელიც ასახავს რეგისტრირებული პირის მონაცემებს, დგინდება, რომ შპს „ბ-----ის“ დამფუძნებელი და 100% წილის მფლობელია საჯარო სამართლის იურიდიული პირი თვითმმართველი ქალაქი - ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი.

საქალაქო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ბ-----ი“ დაფუძნებულია „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, მისი დამფუძნებელი პარტნიორია ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი, საწესდებო კაპიტალის 100% წილით, ხოლო პარტნიორის უფლებამოსილებებს ახორციელებს ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი მერი. 4.1. საზოგადოების მიზანი მოგების მიღება; 4.2. საწესდებო ამოცანების შესრულებისათვის საზოგადოებას უფლება აქვს დადოს გარიგებები, შეიძინოს ქონებრივი და არაქონებრივი უფლებები, იკისროს ვალდებულებები, იყოს მოსარჩელე და მოპასუხე სასამართლოში, საარბიტრაჟო და სამედიატორო სასამართლოებში; 4.3. საზოგადოებას აქვს დამოუკიდებელი ბალანსი, მოქმედებს თვითანაზღაურებისა და თვითდაფინანსების პრინციპებით; 4.4. საკუთარ ვალდებულებებზე საზოგადოება პასუხს აგებს მთელი თავის ქონებით.

2017 წლის 10 მაისს ს-----მ #----- განცხადებით მიმართა შპს „ბ-----ს“ და საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე და საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 37-ე, 38-ე და მე-40 მუხლების შესაბამისად, მოითხოვა შემდეგი ინფორმაციის მიწოდება: 1. რამდენი ადამიანი იყო (არის) დასაქმებული შპს „ბ-----ში“ 2014 წელს, 2015 წელს, 2016 წელს და 2017 წლისათვის; 2. შპს „ბ-----ის“ საშტატო ნუსხა შესაბამისი თანამდებობრივი სარგოების მითითებით; 3. ჩატარდა თუ არა მიმდინარე ან გასულ წლებში შპს „ბ-----ის“ აუდიტორული შემოწმება აუდიტის სამსახურის ან/და თვითმმართველი ქალაქ ბათუმის მერის მიერ? დადებითი

პასუხის შემთხვევაში შესაბამისი აუდიტორული დასკვნები იქნა მოთხოვილი.

შპს „ბ-----ის“ 2017 წლის 19 მაისის #----- წერილობითი კორესპოდენციით, ს-----ს უარი ეთქვა მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე და განემარტა, რომ შპს „ბ-----ი“ დაფუძნებულია „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის თვითმმართველი ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მიერ. კომპანია მოქმედებს თვითანაზღაურებისა და თვითდაფინანსების პრინციპით, იგი არ ფინანსდება სახელმწიფო ან ადგილობრივი ბიუჯეტის სახსრებიდან, შესაბამისად კომპანია არ წარმოადგენს არც საჯარო დაწესებულებას და არც ადმინისტრაციულ ორგანოს, რის გამოც საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მოქმედების სფერო შპს „ბ-----ზე“ არ ვრცელდება.

საქალაქო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ქალაქ ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაციის პროექტის თანადაფინანსებისათვის, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2017 წლის ბიუჯეტით გათვალისწინებულ იქნა ქვეპროგრამა, რომლის დაფინანსებისათვის მუნიციპალური ბიუჯეტიდან 2017 წელში გათვალისწინებული იქნა - 11 497 000 ლარი.

საქალაქო სასამართლომ აგრეთვე დადგენილად მიიჩნია, რომ ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიას და შპს „ბ-----ს“ შორის 2016 წლის 27 დეკემბერს დაიდო სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ #--- ხელშეკრულება, რომლითაც დგინდება, რომ ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიასა და შპს „ბ-----ს“ შორის, ელექტრონული ტენდერის----- საფუძველზე დაიდო სანიაღვრე არხების მიმდინარე მოვლა-ექსპლოატაციის მომსახურების შესახებ ხელშეკრულება, რომლის საერთო ღირებულება შეადგენს - 1 634 077 ლარს.

საქალაქო სასამართლომ მიუთითა საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე მუხლის პირველ პუნქტზე, რომლის თანახმად, საქართველოს ყოველი მოქალაქე უფლებამოსილია, კანონით დადგენილი წესით გაეცნოს სახელმწიფო დაწესებულებაში მასზე არსებულ ინფორმაციას, ასევე სახელმწიფო დაწესებულებაში არსებულ ოფიციალურ დოკუმენტებს, თუ ისინი არ შეიცავს სახელმწიფო, პროფესიულ ან კომერციულ საიდუმლოებას.

საქართველოს კონსტიტუციით რეგლამენტირებული საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის ზემოაღნიშნული ზოგადი პრინციპი კონკრეტიზირებულია ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-3 თავით („ინფორმაციის თავისუფლება“). აღნიშნული თავის 28-ე მუხლი იმეორებს კონსტიტუციურ ნორმას, რომ საჯარო ინფორმაცია ღიაა, გარდა კანონით გათვალისწინებული შემთხვევებისა და დადგენილი წესით სახელმწიფო, კომერციულ და პირად საიდუმლოებას მიკუთვნებული ინფორმაციისა. თავის მხრივ, საჯარო ინფორმაციის ლეგალურ დეფინიციას იძლევა, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის „მ“ ქვეპუნქტი, რომლის შესაბამისად, საჯარო ინფორმაცია არის ოფიციალური დოკუმენტი (მათ შორის, ნახაზი, მაკეტი, გეგმა, სქემა, ფოტოსურათი, ელექტრონული ინფორმაცია, ვიდეო- და აუდიოჩანაწერები), ანუ საჯარო დაწესებულებაში დაცული, აგრეთვე საჯარო დაწესებულების ან მოსამსახურის მიერ სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით მიღებული,

დამუშავებული, შექმნილი ან გაგზავნილი ინფორმაცია, ასევე საჯარო დაწესებულების მიერ პროაქტიულად გამოქვეყნებული ინფორმაცია.

სასამართლომ ყურადღება მიაქცია იმ გარემოებას, რომ ზემოხსენებული საკონონმდებლო აქტით კანონით დადგენილ შემთხვევებში საჯარო ინფორმაციის გაცემის ვალდებულება დაეკისრა მხოლოდ საჯარო დაწესებულებას, სახელმწიფო დაწესებულებას ან ადმინისტრაციულ ორგანოს. სასამართლომ მიუთითა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციულ კოდექსის 27-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტზე, რომლის თანახმად, საჯარო დაწესებულება არის ადმინისტრაციული ორგანო, სახელმწიფო ან ადგილობრივი ბიუჯეტის სახსრებიდან დაფინანსებული კერძო სამართლის იურიდიული პირი ასეთი დაფინანსების ფარგლებში. ამავე კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად კი, ადმინისტრაციული ორგანო არის ყველა სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმართვებლობის ორგანო ან დაწესებულება, საჯარო სამართლის იურიდიული პირი (გარდა პოლიტიკური და რელიგიური გაერთიანებებისა), აგრეთვე ნებისმიერი სხვა პირი, რომელიც საქართველოს კონონმდებლობის საფუძველზე ასრულებს საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებებს.

სასამართლომ განმარტა, რომ კერძო სამართლის იურიდიული პირი ვალდებულია უზრუნველყოს ბიუჯეტიდან გამოყოფილი და განკარგული თანხების შესახებ სრული ინფორმაციის გამჭვირვალობა და ხელმისაწვდომი გახადოს იგი საზოგადოებისათვის, რაც, რა თქმა უნდა, არ გულისხმობს მის საჯარო დაწესებულებად მიჩნევას ჩვეულებრივი სამეწარმეო საქმიანობის პროცესში, რომელიც უშუალოდ კერძო სამართლის რეგულირების სფეროს განეკუთვნება. სასამართლოს განმარტებით, განსახილველ შემთხვევაში, მოსარჩელე მხარე მიუთითებდა იმის თაობაზე, რომ შპს „ბ-----ი“ საჯარო დაწესებულებად უნდა განხილულიყო, რადგან 2017 წლის მონაცემების შესაბამისად, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან მისი სუბსიდირება გათვალისწინებული იყო მნიშვნელოვანი შენატანით, რაც სასამართლომ არ გაიზიარა და აღნიშნა, რომ ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2017 წლის ბიუჯეტში გათვალისწინებულ იქნა ქალაქ ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაციის პროექტის თანადაფინანსების ქვეპროგრამა და აღნიშნული პროგრამისთვის ბიუჯეტიდან გამოყოფილი იქნა გარკვეული რაოდენობის თანხა, თუმცა აღნიშნული არ ადასტურებდა მოპასუხე მხარის ბიუჯეტიდან დაფინანსებას, რადგან იგი გამოყოფილი იყო ქვეპროგრამის ფარგლებში და არა კონკრეტულად მოპასუხე მხარის დაფინანსებისათვის. აღნიშნულთან დაკავშირებით, სასამართლომ ასევე დამატებით მიუთითა იმ გარემოებაზეც, რომ ქალაქ ბათუმში, სანიაღვრე არხების მიმდინარე მოვლა-ექსპლოატაციის მომსახურებისათვის, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ თანხის გამოყოფა და დაფინანსება განხორციელდა ელექტრონული ტენდერის საფუძველზე, სადაც ნებისმიერ პირს შეეძლო მიეღო მონაწილეობა. კერძოდ, საქმის მასალებში წარმოდგენილი იქნა სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ #--- ხელშეკრულება, რომლითაც დგინდება, რომ ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიასა და შპს „ბ-----ს“ შორის, ელექტრონული ტენდერის----- საფუძველზე დაიდო სანიაღვრე არხების მიმდინარე მოვლა-ექსპლოატაციის მომსახურების შესახებ ხელშეკრულება.

შესაბამისად, სასამართლომ აღნიშნა, რომ საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის III თავით გათვალისწინებული საჯარო ინფორმაციის გაცემის მიზნებისათვის, შპს „ბ-----ზე“ ვერ გავრცელდებოდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრებიდან დაფინანსებული კერძო სამართლის იურიდიული პირის სამართლებრივი რეჟიმი.

რაც შეეხება იმ გარემოებას, რომ შპს „ბ-----ის“ დამფუძნებელ პარტნიორს და 100%-იანი წილის მფლობელს თვითმმართველი ქალაქი - ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი წარმოადგენს, სასამართლომ განმარტა, რომ აღნიშნული ვერ გახდებოდა მოპასუხისათვის მოსარჩელის მიერ მოთხოვილი ინფორმაციის გაცემის დავალდებულების საფუძველი, ვინაიდან შპს „ბ-----ი“ კერძო სამართლის იურიდიული პირი იყო, იგი არ ახორციელებდა საჯარო სამართლებრივ უფლებამოსილებას და საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დადასტურდა ბიუჯეტის სახსრებიდან მისი დაფინანსების ფაქტი. ამდენად, მოსარჩელის მოთხოვნა უსაფუძვლო იყო და არ უნდა დაკმაყოფილებულიყო.

ბათუმის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 13 ოქტომბრის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ა(ა)იპ ს-----მ, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 15 თებერვლის განჩინებით ა(ა)იპ ს-----ის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 13 ოქტომბრის გადაწყვეტილება.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ სარჩელის საფუძვლიანობის შესამოწმებლად აუცილებლობას წარმოადგენდა განსაზღვრულიყო, ა(ა)იპ ა-----ის 2017 წლის 10 მაისს #----- განცხადების ფარგლების გათვალისწინებით, შპს „ბ-----ი“ წარმოადგენდა თუ არა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მესამე თავით (ინფორმაციის თავისუფლება) გათვალისწინებულ საჯარო დაწესებულებას და შესაბამისად, ვრცელდებოდა თუ არა მასზე ამ თავით გათვალისწინებული ვალდებულებები.

პალატამ მიუთითა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 27-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტზე, რომლის თანახმად, საჯარო დაწესებულება არის ადმინისტრაციული ორგანო, სახელმწიფო ან ადგილობრივი ბიუჯეტის სახსრებიდან დაფინანსებული კერძო სამართლის იურიდიული პირი ასეთი დაფინანსების ფარგლებში.

სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, მხარეთა შორის დავას არ იწვევდა ის გარემოება, რომ შპს „ბ-----ის“ დამფუძნებელ პარტნიორს და 100%-იანი წილის მფლობელს წარმოადგენს თვითმმართველი ქალაქი - ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი, თუმცა პალატის მოსაზრებით, მხოლოდ ამ გარემოების არსებობა არ წარმოადგენდა შპს „ბ-----ის“ საჯარო დაწესებულებად მიჩნევის საკმარის საფუძველს, რადგან ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის მე-19 მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტის თანახმად, მუნიციპალიტეტი უფლებამოსილია

დააფუძნოს და მართოს კერძო სამართლის იურიდიული პირები.

სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ საქმის მასალებით, მათ შორის, შპს „ბ-----ის“ წესდებით არ დასტურდებოდა სახელმწიფო ან ადგილობრივი ბიუჯეტის სახსრებიდან საზოგადოების დაფინანსების ფაქტი; პირიქით, წესდების შესაბამისად, საზოგადოების მიზანია მოგების მიღება. საზოგადოებას აქვს დამოუკიდებელი ბალანსი, მოქმედებს თვითანაზღაურებისა და თვითდაფინანსების პრინციპებით. საკუთარ ვალდებულებებზე საზოგადოება პასუხს აგებს მთელი თავის ქონებით.

რაც შეეხება ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის მხრიდან შპს „ბ-----ის“ მიერ სანიაღვრე არხების მიმდინარე მოვლა-ექსპლოატაციის მომსახურების დაფინანსების საკითხს, პალატამ განმარტა, რომ აღნიშნული საქმიანობის განხორციელების უფლებამოსილება საზოგადოებამ მოიპოვა ელექტრონულ ტენდერში გამარჯვების შედეგად ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიასთან დადებული სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ #--- ხელშეკრულების საფუძველზე, რაც კერძო ჩაითვლებოდა ინფორმაციის თავისუფლების თავის მიზნებისთვის ბიუჯეტის სახსრებიდან დაფინანსების წყაროდ.

ამასთან, სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, საყურადღებო იყო ის გარემოება, რომ საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მესამე თავის შესაბამისად, საჯარო დაწესებულებას გააჩნია გარკვეული სახის ვალდებულებები; კერძოდ საჯარო დაწესებულება ვალდებულია შეიტანოს ამ დაწესებულებაში არსებული საჯარო ინფორმაცია საჯარო რეესტრში (მუხლი 35), საჯარო დაწესებულება ვალდებულია დაადგინოს საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფასა და ინფორმაციის პროაქტიულ გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი საჯარო მოსამსახურე (მუხლი 36), საჯარო დაწესებულება ვალდებულია ყოველი წლის 10 დეკემბერს საქართველოს პარლამენტს, საქართველოს პრეზიდენტსა და საქართველოს პრემიერ-მინისტრს წარუდგინოს, აგრეთვე „საქართველოს საკანონმდებლო მაცნეში“ გამოაქვეყნოს ანგარიში (მუხლი 49) და სხვა. სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ სადავო არ იყო ის გარემოება, რომ შპს „ბ-----ს“ ამგვარი მოქმედებები მისი შექმნის დღიდან არ განუხორციელებია.

ამდენად, პალატამ დაასკვნა, რომ ა(ა)იპ ა-----ის 2017 წლის 10 მაისს #----- განცხადების ფარგლების გათვალისწინებით, შპს „ბ-----ი“ არ წარმოადგენდა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მესამე თავით გათვალისწინებულ საჯარო დაწესებულებას, შესაბამისად, არც განცხადებაში მითითებული ინფორმაციის გაცემის ვალდებულება გააჩნდა. სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა მოსარჩელის მოსაზრება ამგვარი სასამართლო პრაქტიკის დანერგვის შემთხვევაში მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებული კერძო სამართლის იურიდიული პირების საქმიანობაზე სამოქალაქო კონტროლის განუხორციელებლობის შესახებ და აღნიშნა, რომ მითითებულ განცხადებაში აღნიშნული ინფორმაციის მიღება სრულად იყო შესაძლებელი ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიისაგან.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 15 თებერვლის განჩინება საკასაციო წესით ა(ა)იპ ს-----

-----მ, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

კასატორი აღნიშნავს, რომ განსახილველ შემთხვევაში, უდავოდ დადგენილი ფაქტია, რომ შპს „ბ-----ის“ დამფუძნებელი და 100% წილის მფლობელია საჯარო სამართლის იურიდიული პირი თვითმმართველი ქალაქი - ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი. შპს „ბ-----ის“ წესდების პირველი მუხლის მიხედვით, საზოგადოების საქმიანობაში, პარტნიორის უფლებამოსილებებს ახორციელებს ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერი, პარტნიორის უფლებამოსილებებს უფრო კონკრეტიზირებულად განსაზღვრავს წესდების მე-6 მუხლი, რომლის თანახმად, პარტნიორი შეიმუშავებს წესდებას, საზოგადოების კაპიტალში უფლება აქვს შეიტანოს მათ შორის ფულადი შენატანები, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესით საზოგადოებიდან გააქვს კაპიტალი, მონაწილეობას ღებულობს საზოგადოების მართვაში, იღებს წილს საზოგადოების საქმიანობით მიღებული მოგებიდან, ასევე, პარტნიორს აქვს შესაძლებლობა, განახორციელოს წესდებით და პარტნიორთა კრების გადაწყვეტილებით მინიჭებული სხვა უფლებამოსილებები, მიიღოს გადაწყვეტილება ისეთ საკითხებზე, რომლებიც სცილდება საზოგადოების ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებს, გამომდინარე აქედან, ერთმნიშვნელოვნად დადგენილია, რომ ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერის მონაწილეობის გარეშე, შპს „ბ-----ი“ კერძო იფუნქციონირებს, ასევე საზოგადოების ყოველწლიურ მოგებას იღებს ბათუმის მერია.

კასატორის განმარტებით, მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებული შპს-ს დაფუძნების ლეგიტიმური მიზანი შეიძლება იყოს მმართველობითი პოლიტიკის გაიოლება, ეფექტურობის უზრუნველყოფა, ბიუროკრატიის გამარტივება და არა ადმინისტრაციული კანონმდებლობით განსაზღვრული ინფორმაციის თავისუფლების პრინციპის უზრუნველყოფა, ამრიგად განმცხადებლებს უნდა ჰქონდეთ წვდომა, მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ შპს-ში მიმდინარე პროცესების, კერძოდ, საშტატო ნუსხის აუდიტორული შემოწმების განხორციელებისა და თანამდებობრივი სარგოების გაცემის თაობაზე. წინააღმდეგ შემთხვევაში, სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული შპს-ები აღმოჩნდებიან სამოქალაქო კონტროლს მიღმა, რაც, ბუნებრივია, ხელს არ შეუწყობს მათ საქმიანობაში კანონის უზენაესობის პრინციპის უზრუნველყოფას.

კასატორის განმარტებით, საქალაქო სასამართლოს განმარტებებმა შექმნა სახიფათო პრეცედენტი, ვინაიდან ფაქტიურად გადაიკეტა ყველა გზა მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებული შპს-ების საქმიანობაზე მონიტორინგის განსახორციელებლად. კასატორი მიიჩნევს, რომ აღნიშნული გადაწყვეტილება ცუდად იმოქმედებს ასევე ადგილობრივი თვითმმართველობის აღმასრულებელ ორგანოებზეც, რომლებსაც თავისუფლად შეეძლებათ საკუთარი უფლებამოსილებების განსახორციელებლად შექმნან კერძო სამართლის იურიდიული პირები, რომლებიც საჭიროებისას დაუსხლტებიან სამოქალაქო კონტროლს იმ მოტივით, რომ არ არიან საჯარო დაწესებულებები.

კასატორის მითითებით, განსახილველი დავის მიზნებისთვის, აუცილებლად უნდა განისაზღვროს არის თუ არა მოთხოვნილი ინფორმაციების ნაწილში შპს „ბ-----ი“ საჯარო დაწესებულება.

კასატორის განმარტებით, დავას არ იწვევს ის გარემოება, რომ შპს „ბ-----ის“ სახელით გადაწყვეტილებებს ღებულობს მისი ერთადერთი პარტნიორი - ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია, დადგენილი ფაქტია ასევე ისიც, რომ ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2017 წლის ბიუჯეტის მიხედვით, მიმდინარე წელს ქალაქ ბათუმის ბიუჯეტიდან შპს „ბ-----ის“ სუბსიდირება გათვალისწინებულია 11 945000 ლარით, მხარეთა შორის სადავოდ არაა გამხდარი ის გარემოებაც, რომ ყოველწლიურად შპს „ბ-----ისგან“ დივიდენდებს იღებს მხოლოდ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია.

ამდენად, კასატორი აღნიშნავს, რომ გადახდილი წყლის საფასური შპს „ბ-----ის“ შუამავლობით, მიემართება სწორედ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში, საიდანაც უნდა მოხდეს სხვადასხვა სოციალური პროექტის განხორციელება და საჯარო მიზნების მიღწევა, შესაბამისად, ამ კუთხით მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ შპს-ში პირობითად თანხების არარაციონალურად გამოყენება, ნეგატიურად აისახება საჯარო ინტერესზე. თანამდებობრივი სარგოების მითითებით საშტატო ნუსხების თაობაზე ინფორმაციის გამოთხოვის მიზანს წარმოადგენდა დადგენა იმისა, ხომ არ ჰქონდა ადგილი შპს-ში სახელოფასო ფონდის ხელოვნურ ზრდას, რაც მთლიანობაში დამაზიანებელი იქნებოდა მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტისთვის. ამასთან, კანონიერების შემოწმების ლეგიტიმურ მიზანს ემსახურებოდა მოთხოვნილი ინფორმაცია აუდიტორული შემოწმების ჩატარების პერიოდულობის შესახებ. აღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით, კასატორი მიიჩნევს, რომ ინფორმაციის გამოთხოვის ნაწილში, მუნიციპალიტეტის ან სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული კერძო სამართლის იურიდიული პირი არ შეიძლება გაიგივდეს „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებულ კერძო სამართლის იურიდიულ პირთან.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 22 ოქტომბრის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული ა(ა)იპ ს-----ის საკასაციო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 17 იანვრის განჩინებით ა(ა)იპ ს-----ის საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნეს დასაშვებად და მისი განხილვა დაინიშნა მხარეთა დასწრების გარეშე.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი :

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, საკასაციო საჩივრის საფუძვლების შესწავლისა და გასაჩივრებული განჩინების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 15 თებერვლის განჩინება და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ა(ა)იპ ს-----ის სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ,

კერძოდ, მოპასუხეს - შპს „ბ-----ს“ უნდა დაევალოს მოსარჩელისათვის - ა(ა)იპ ს-----ისათვის 2017 წლის 10 მაისის #----- წერილით მოთხოვნილი საჯარო ინფორმაციის მიწოდება ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან დაფინანსების - **1 634 077 ლარის** ფარგლებში.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქმის მასალებში ასახულ შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებზე: შპს „ბ-----ი“ 2006 წლის 21 მარტიდან როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება რეგისტრირებულია სამეწარმეო რეესტრში და მინიჭებული აქვს საიდენტიფიკაციო ნომერი------. ამონაწერით მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან, რომელიც ასახავს რეგისტრირებული პირის მონაცემებს, დგინდება, რომ შპს „ბ-----ის“ დამფუძნებელი და 100% წილის მფლობელია საჯარო სამართლის იურიდიული პირი თვითმმართველი ქალაქი - ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი.

დადგენილია, რომ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ბ-----ი“ დაფუძნებულია „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, მისი დამფუძნებელი პარტნიორია ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი, საწესდებო კაპიტალის 100% წილით, ხოლო პარტნიორის უფლებამოსილებებს ახორციელებს ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი მერი. 4.1. საზოგადოების მიზანი მოგების მიღება; 4.2. საწესდებო ამოცანების შესრულებისათვის საზოგადოებას უფლება აქვს დადოს გარიგებები, შეიძინოს ქონებრივი და არაქონებრივი უფლებები, იკისროს ვალდებულებები, იყოს მოსარჩელე და მოპასუხე სასამართლოში, საარბიტრაჟო და სამედიატორო სასამართლოებში; 4.3. საზოგადოებას აქვს დამოუკიდებელი ბალანსი, მოქმედებს თვითნაზღაურებისა და თვითდაფინანსების პრინციპებით; 4.4. საკუთარ ვალდებულებებზე საზოგადოება პასუხს აგებს მთელი თავის ქონებით.

საქმის მასალებით დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებად იქნა მიჩნეული, რომ 2017 წლის 10 მაისს ს-----მ #----- განცხადებით მიმართა შპს „ბ-----ს“ და საქართველოს კონსტიტუციის 41-ე და საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 37-ე, 38-ე და მე-40 მუხლების შესაბამისად, მოითხოვა შემდეგი ინფორმაციის მიწოდება: 1. რამდენი ადამიანი იყო (არის) დასაქმებული შპს „ბ-----ში“ 2014 წელს, 2015 წელს, 2016 წელს და 2017 წლისათვის; 2. შპს „ბ-----ის“ საშტატო ნუსხა შესაბამისი თანამდებობრივი სარგოების მითითებით; 3. ჩატარდა თუ არა მიმდინარე ან გასულ წლებში შპს „ბ-----ის“ აუდიტორული შემოწმება აუდიტის სამსახურის ან/და თვითმმართველი ქალაქ ბათუმის მერის მიერ? დადებითი პასუხის შემთხვევაში შესაბამისი აუდიტორული დასკვნები იქნა მოთხოვნილი.

შპს „ბ-----ის“ 2017 წლის 19 მაისის #----- წერილობითი კორესპოდენციით, ს-----ს უარი ეთქვა მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე და განემარტა, რომ შპს „ბ-----ი“ დაფუძნებულია „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის თვითმმართველი ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მიერ. კომპანია მოქმედებს თვითნაზღაურებისა და თვითდაფინანსების პრინციპით, იგი არ ფინანსდება სახელმწიფო ან ადგილობრივი ბიუჯეტის სახსრებიდან, შესაბამისად კომპანია არ წარმოადგენს არც საჯარო დაწესებულებას და არც

ადმინისტრაციულ ორგანოს, რის გამოც საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მოქმედების სფერო შპს „ბ-----ზე“ არ ვრცელდება.

დადგენილია, რომ ქალაქ ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაციის პროექტის თანადაფინანსებისათვის, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2017 წლის ბიუჯეტით გათვალისწინებულ იქნა ქვეპროგრამა, რომლის დაფინანსებისათვის მუნიციპალური ბიუჯეტიდან 2017 წელში გათვალისწინებული იქნა - 11 497 000 ლარი.

ამასთან, დადგენილია, რომ ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიას და შპს „ბ-----ს“ შორის 2016 წლის 27 დეკემბერს დაიდო სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ #--- ხელშეკრულება, რომლითაც დგინდება, რომ ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიასა და შპს „ბ-----ს“ შორის, ელექტრონული ტენდერის----- საფუძველზე დაიდო სანიაღვრე არხების მიმდინარე მოვლა-ექსპლოატაციის მომსახურების შესახებ ხელშეკრულება, რომლის საერთო ღირებულება შეადგენს - 1 634 077 ლარს.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს კონსტიტუციის 2018 წლის 16 დეკემბრამდე მოქმედი რედაქციის 41-ე მუხლის პირველ პუნქტზე, რომლის თანახმად, საქართველოს ყოველ მოქალაქეს უფლება აქვს კანონით დადგენილი წესით გაეცნოს სახელმწიფო დაწესებულებებში მასზე არსებულ ინფორმაციას, აგრეთვე იქ არსებულ ოფიციალურ დოკუმენტებს, თუ ისინი არ შეიცავენ სახელმწიფო, პროფესიულ ან კომერციულ საიდუმლოებას.

მსგავსი შინაარსის დანაწესია გათვალისწინებული საქართველოს კონსტიტუციის მოქმედი რედაქციის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტით, რომლის თანახმად, ყველას აქვს უფლება კანონით დადგენილი წესით გაეცნოს საჯარო დაწესებულებაში მასზე არსებულ ან სხვა ინფორმაციას ან ოფიციალურ დოკუმენტს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი შეიცავს კომერციულ ან პროფესიულ საიდუმლოებას ან დემოკრატიულ საზოგადოებაში აუცილებელი სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი უსაფრთხოების ან სამართალწარმოების ინტერესების დასაცავად კანონით ან კანონით დადგენილი წესით აღიარებულია სახელმწიფო საიდუმლოებად.

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს განმარტებით, „სახელმწიფო დაწესებულებაში არსებული ინფორმაციის გაცნობა ინფორმაციული თვითგამორკვევისა და პირის თავისუფალი განვითარების უფლების მნიშვნელოვანი პირობაა“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2006 წლის 14 ივლისის #2/3/364 გადაწყვეტილება საქმეზე „ს-----
- და მოქალაქე რუსუდან ტაბატაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“).

ამასთან, განსაკუთრებით საყურადღებოა საკონსტიტუციო სასამართლოს განმარტებები საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის მნიშვნელობასა და მიზნებთან დაკავშირებით. კერძოდ, „სახელმწიფოს ოფიციალურ დოკუმენტებზე ხელმისაწვდომობის უფლება უშუალოდ უკავშირდება სახელმწიფოში ღია მმართველობის განხორციელებას და, შესაბამისად, მნიშვნელოვანია დემოკრატიული და პლურალისტური საზოგადოების დამკვიდრებისა და შენარჩუნებისათვის. აღნიშნული უფლება გულისხმობს სახელმწიფოს ვალდებულებას, შექმნას შესაბამისი გარანტიები, რათა შესაძლებელი გახადოს საჯარო საკითხებთან

დაკავშირებით მოქალაქის ინფორმირებულობა. სახელმწიფოს ოფიციალურ დოკუმენტებზე ხელმისაწვდომობა დაინტერესებულ პირს შესაძლებლობას აძლევს, გამოიკვლიოს მისთვის საინტერესო საჯარო მნიშვნელობის საკითხები, დასვას კითხვები, განიხილოს, რამდენად ადეკვატურად ხორციელდება საჯარო ფუნქციები და თავად იყოს საზოგადოებრივი მნიშვნელობის მქონე გადაწყვეტილებების მიღებისა და იმპლემენტაციის პროცესის აქტიური მონაწილე. ინფორმაციის ღიაობა ხელს უწყობს სახელმწიფო დაწესებულებების ანგარიშვალდებულების ამალგებასა და საქმიანობის ეფექტიანობის ზრდას. ღია მმართველობის პირობებში სახელმწიფო ორგანოებს/თანამდებობის პირებს აქვთ მოლოდინი, რომ შესაძლოა, მათი საქმიანობა გადამოწმდეს ნებისმიერი დაინტერესებული პირის მიერ და გადაცდომების აღმოჩენის შემთხვევაში დაექვემდებარონ როგორც სამართლებრივ, ისე პოლიტიკურ პასუხისმგებლობას. შესაბამისად, სახელმწიფო დაწესებულებებში დაცული საჯარო ინფორმაციის ღიაობა წარმოადგენს სახელმწიფო ორგანოების საქმიანობაზე ეფექტიანი საზოგადოებრივი კონტროლის მნიშვნელოვან წინაპირობას. ღია მმართველობა არსებითად მნიშვნელოვანია დემოკრატიულ საზოგადოებაში სახელმწიფო დაწესებულებებსა და მოქალაქეებს შორის ნდობის განსამტკიცებლად, სამართალდარღვევების (მაგალითად, კორუფცია, ნეპოტიზმი, საბიუჯეტო სახსრების არამიზნობრივი ხარჯვა) პრევენციისა და არსებული დარღვევების დროულად გამოსავლენად (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2017 წლის 27 მარტის #1/4/757 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე გიორგი კრავეიშვილი საქართველოს მთავრობის წინააღმდეგ“).

ანალოგიურ მსჯელობას ავითარებს საკონსტიტუციო სასამართლო საქართველოს კონსტიტუციის მოქმედი რედაქციის მსგავსი შინაარსის შემცველ ნორმასთან მიმართებით, კერძოდ, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს განმარტებით, „საქართველოს კონსტიტუციის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტით დაცული უფლება საზოგადოების თითოეულ წევრს აძლევს შესაძლებლობას, იყოს ინფორმირებული მისთვის მნიშვნელოვან საკითხებზე და აქტიურად ჩაერთოს სახელმწიფო თუ ადგილობრივი საკითხების განხილვასა და განხორციელებაში. ეს ყოველივე ემსახურება, საჯარო დაწესებულებაში დაცული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის საზოგადო მიზანს - საზოგადოებრივი კონტროლის განხორციელებისა და სახელმწიფო საქმიანობაში სამოქალაქო ჩართულობის უზრუნველყოფას. სწორედ ამ მიზნების მისაღწევად, საქართველოს კონსტიტუციის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტი პირებს აძლევს შესაძლებლობას, მოითხოვონ და მიიღონ საჯარო დაწესებულებაში დაცული მათთვის საინტერესო ინფორმაცია. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს განმარტებით, „ღია მმართველობა არსებითად მნიშვნელოვანია დემოკრატიულ საზოგადოებაში სახელმწიფო დაწესებულებებსა და მოქალაქეებს შორის ნდობის განსამტკიცებლად, სამართალდარღვევების (მაგალითად, კორუფცია, ნეპოტიზმი, საბიუჯეტო სახსრების არამიზნობრივი ხარჯვა) პრევენციისა და არსებული დარღვევების დროულად გამოსავლენად“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2017 წლის 27 მარტის #1/4/757 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე გიორგი კრავეიშვილი საქართველოს მთავრობის წინააღმდეგ“, II-5).

ამდენად, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ინფორმაციის თავისუფლება დემოკრატიული და სამართლებრივი სახელმწიფოს პრინციპების

გამოვლინებაა. საქართველოს კონსტიტუციის მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის პირველი წინადადების თანახმად, სახელმწიფო ხელისუფლების წყაროა ხალხი. ამგვარი კონსტიტუციური მოწესრიგება მიუთითებს იმაზე, რომ სახელმწიფოს ყოველგვარი საქმიანობა უნდა გამომდინარეობდეს ხალხის ნებისაგან და ეყრდნობოდეს მას, სახელმწიფოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები სწორედ ხალხის ნებით უნდა იყოს ლეგიტიმირებული. ამდენად, სახალხო სუვერენიტეტის საფუძველზე ფორმირებული ხელისუფლება ლეგიტიმაციას სწორედ ხალხისგან ღებულობს, თუმცა სახელისუფლებო ძალაუფლება არის არა განუსაზღვრელი, არამედ თავად კონსტიტუციითა და კონსტიტუციის შესაბამისად მიღებული კანონებით შეზღუდული. კერძოდ, საქართველოს კონსტიტუციის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, საქართველო არის სამართლებრივი სახელმწიფო. ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის პირველი და მე-2 წინადადებების თანახმად, სახელმწიფო ხელისუფლება ხორციელდება კონსტიტუციითა და კანონით დადგენილ ფარგლებში. საქართველოს კონსტიტუცია სახელმწიფოს უზენაესი კანონია. აღნიშნული დებულების განმარტების შედეგად ყალიბდება სამართლებრივი სახელმწიფოს იდეა, რომლის შესაბამისად, კანონმდებლობა შებოჭილია კონსტიტუციით, კონსტიტუციით შექმნილი და განმტკიცებული სამართლებრივი წესრიგით, აღმასრულებელი ხელისუფლება კი კონსტიტუციის შესაბამისად მიღებული კანონებით, ანუ - სამართლით. ამდენად, სამართლებრივი სახელმწიფოს პრინციპი გადმოსცემს კონსტიტუციის შესაბამისად მიღებული კანონებით სახელმწიფოს (აღმასრულებელი ხელისუფლების) შეზღუდვის, ხოლო კონსტიტუციით მთელი სახელმწიფო ხელისუფლების შეზღუდვის იდეას.

საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ სამართლებრივი სახელმწიფოს არსებობის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს საფუძველს სწორედ კონსტიტუციით აღიარებული და განმტკიცებული ადამიანის ძირითადი უფლებები და თავისუფლებები წარმოადგენს. საქართველოს კონსტიტუციის მოქმედი რედაქციის მე-4 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, სახელმწიფო ცნობს და იცავს ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებულ უფლებებსა და თავისუფლებებს, როგორც წარუვალ და უზენაეს ადამიანურ ღირებულებებს. ხელისუფლების განხორციელებისას ხალხი და სახელმწიფო შეზღუდული არიან ამ უფლებებითა და თავისუფლებებით, როგორც უშუალოდ მოქმედი სამართლით. ამდენად, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს კონსტიტუციის მე-2 თავით გარანტირებული ადამიანის უფლებები არ წარმოადგენს დეკლარაციული და პროგრამული ხასიათის დანაწესებს, ზემოაღნიშნულ კონსტიტუციურ ღირებულებებს გააჩნიათ ნორმატიული ბუნება, ადამიანის უფლებები წარმოადგენენ უშუალოდ მოქმედ სამართალს, რომელსაც საჯარო ხელისუფლების სამართლებრივი შებოჭვის ფუნქცია გააჩნია.

ამდენად, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სახელმწიფო ხელისუფლება არ არის შეუზღუდავი. კონსტიტუციით მინიჭებული სახელისუფლებო ძალაუფლება კონსტიტუციით რეგლამენტირებული ღირებულებებითვე, მათ შორის, ადამიანის უფლებებით, არის შეზღუდული. უფრო კონკრეტულად, კონსტიტუციაში ადამიანის უფლებათა განმტკიცებით სახელმწიფო, ერთი მხრივ, ადამიანს აღჭურავს გარკვეული უფლებებით, თუმცა, მეორე მხრივ, ამგვარი აღჭურვილობით იგი თავად იბოჭავს თავს, კერძოდ, უფლებათა მოწესრიგებით გამოწვეული

სამართლებრივი თვითბოჭვის ფარგლებში ადამიანის უფლების დაცვის მიმართ სახელმწიფოს აკისრია როგორც პოზიტიური, ასევე, ნეგატიური ვალდებულებები. შესაბამისად, სახელმწიფო ვალდებულია არა მხოლოდ შესაბამისი სამართლებრივი გარანტიების შექმნით უზრუნველყოს უფლების ეფექტური განხორციელება, არამედ, ამავედროულად, უფლებაში გაუმართლებელი ჩარევით თავად არ ხელყოს იგი.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს კონსტიტუციაში საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უფლების განმტკიცებით სახელმწიფომ უზრუნველყო საჯარო დაწესებულებათა საქმიანობის შესაბამისი, დაშვებული მოცულობით ღიაობა, ამასთანავე, საზოგადოების ინფორმირებულობა ამგვარ დაწესებულებაში მიმდინარე პროცესებთან დაკავშირებით. ზემოხსენებული უფლება წარმოადგენს სახელისუფლებო საქმიანობის კონტროლის უმნიშვნელოვანეს ინსტრუმენტს, რამდენადაც საჯარო ინფორმაციაზე წვდომის გარეშე შეუძლებელი იქნებოდა საჯარო ფუნქციათა შესრულებაზე სრულყოფილი საზოგადოებრივი ზედამხედველობის განხორციელება.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ გარდა საქართველოს კონსტიტუციისა, აზრის გამოხატვის თავისუფლება, როგორც ადამიანის უფლებათა შორის უმნიშვნელოვანესი და ფუნდამენტური უფლება გარანტირებულია არაერთი საერთაშორისო აქტით, მათ შორის აღსანიშნავია ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენცია, რომელიც ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს განმარტებით წარმოადგენს საჯარო წესრიგის დაცვის კონსტიტუციურ დებულებას. კონვენციის მე-10 მუხლი აღიარებს ადამიანის უფლებას, გააჩნდეს საკუთარი შეხედულება, მიიღოს ან გაავრცელოს ინფორმაცია ან იდეები საჯარო ხელისუფლების ჩაურევლად და სახელმწიფო საზღვრების მიუხედავად. თუმცა დასახელებული მუხლის მე-2 ნაწილის მოცემულობიდან გამომდინარე, კონვენციის მე-10 მუხლით დაცული უფლება არ წარმოადგენს აბსოლუტურ უფლებას, რადგან იგი შეიძლება დაექვემდებაროს კანონით დადგენილ ისეთ წესებს, პირობებს, შეზღუდვებს ან სანქციებს, რომლებიც აუცილებელია დემოკრატიულ საზოგადოებაში ეროვნული უშიშროების, ტერიტორიული მთლიანობისა ან საზოგადოებრივი უსაფრთხოების ინტერესებისათვის, საზოგადოებრივი უწყსრიგობის თუ დანაშაულის აღსაკვეთად, ჯანმრთელობის ან მორალის დაცვის მიზნით, სხვათა უფლებების ან ღირსების დასაცავად, საიდუმლოდ მიღებული ინფორმაციის გამჟღავნების თავიდან ასაცილებლად, ანდა სასამართლოს ავტორიტეტისა და მიუკერძოებლობის უზრუნველსაყოფად.

ასეთივე განმარტებას იძლევა სამოქალაქო და პოლიტიკური უფლებების შესახებ საერთაშორისო პაქტიც, რომლის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით, თითოეულ ადამიანს აქვს უფლება თავისუფლად გამოთქვას თავისი აზრი. ეს უფლება შეიცავს თავისუფლებას, რომ სახელმწიფო საზღვრების მიუხედავად ეძიოს, მიიღოს და გაავრცელოს ყოველგვარი ინფორმაცია ზეპირად, წერილობით თუ პრესისა და გამოხატვის მხატვრული ფორმების საშუალებით ან სხვა საშუალებით საკუთარი არჩევანით. დასახელებული მუხლის მე-3 პუნქტის მიხედვით, ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული უფლებებით

სარგებლობა განსაკუთრებულ მოვალეობას და განსაკუთრებულ პასუხისმგებლობას აკისრებს. მაშასადამე, იგი შეიძლება დაკავშირებული იყოს ზოგიერთ შეზუდვასთან, რომლებიც უნდა იყოს კანონით დადგენილი და აუცილებელი სხვა პირთა უფლებებისა და რეპუტაციის პატივისცემისათვის და სახელმწიფო უშიშროების, საზოგადოებრივი წესრიგის, მოსახლეობის ჯანმრთელობისა თუ ზნეობის დასაცავად.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „მ“ ქვეპუნქტზე, რომლის თანახმად, საჯარო ინფორმაცია არის ოფიციალური დოკუმენტი (მათ შორის, ნახაზი, მაკეტი, გეგმა, სქემა, ფოტოსურათი, ელექტრონული ინფორმაცია, ვიდეო- და აუდიოჩანაწერები), ანუ საჯარო დაწესებულებაში დაცული, აგრეთვე საჯარო დაწესებულების ან მოსამსახურის მიერ სამსახურებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით მიღებული, დამუშავებული, შექმნილი ან გაგზავნილი ინფორმაცია, ასევე საჯარო დაწესებულების მიერ პროაქტიულად გამოქვეყნებული ინფორმაცია. ამავე კოდექსის 28-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, საჯარო ინფორმაცია ღიაა, გარდა კანონით გათვალისწინებული შემთხვევებისა და დადგენილი წესით სახელმწიფო, კომერციული ან პროფესიული საიდუმლოებისთვის ან პერსონალური მონაცემებისთვის მიკუთვნებული ინფორმაციისა.

საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ რამდენადაც ადმინისტრაციული კანონმდებლობა საჯარო ინფორმაციას საჯარო დაწესებულებასთან დაკავშირებულ ოფიციალურ დოკუმენტად თუ ინფორმაციად მოიაზრებს, განსახილველი დავის მართებული გადაწყვეტისათვის, არსებითია განისაზღვროს, ა(ა)იპ ა-----ის 2017 წლის 10 მაისს #----- განცხადების ფარგლების გათვალისწინებით, შპს „ბ-----ი“ წარმოადგენდა თუ არა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მესამე თავით (ინფორმაციის თავისუფლება) გათვალისწინებულ საჯარო დაწესებულებას და შესაბამისად ვრცელდებოდა თუ არა მასზე ამ თავით გათვალისწინებული ვალდებულებები.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 27-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტზე, რომლის თანახმად, საჯარო დაწესებულება არის ადმინისტრაციული ორგანო, სახელმწიფო ან ადგილობრივი ბიუჯეტის სახსრებიდან დაფინანსებული კერძო სამართლის იურიდიული პირი ასეთი დაფინანსების ფარგლებში.

ზემოაღნიშნული დანაწესიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ კერძო სამართლის იურიდიული პირი საჯარო დაწესებულებად შესაძლებელია მხოლოდ სახელმწიფო ან ადგილობრივი ბიუჯეტის სახსრებიდან დაფინანსების ფარგლებში იქნეს მიჩნეული. ყველა სხვა შემთხვევაში, მათ შორის, ამგვარი დაფინანსების პირობებშიც კი აღნიშნული დაფინანსების ფარგლებს მიღმა, კერძო დაწესებულება ინარჩუნებს საკუთარ სტატუსს და მასზე არ ვრცელდება საჯარო დაწესებულებისათვის საქართველოს საკანონმდებლო აქტებით გათვალისწინებული დანაწესები. ამასთან, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის მე-19 მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტზე, რომლის თანახმად, მუნიციპალიტეტი უფლებამოსილია დააფუძნოს

და მართოს კერძო სამართლის იურიდიული პირები. შესაბამისად, საკასაციო პალატა იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს შეფასებას, რომ კერძო სამართლის იურიდიული პირის დაარსებაში სახელმწიფო ორგანოებისა თუ მუნიციპალიტეტების მარტოოდენ 100%-იანი თუ სხვაგვარი პროპორციულობით წილობრივი მონაწილეობა გავლენას ვერ მოახდენს კერძო დაწესებულების, მათ შორის, „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების კერძო-სამართლებრივ სტატუსზე და ვერ აქცევს მას საჯარო დაწესებულებად. ასეთ დროს განმსაზღვრელია არა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებისა თუ სხვაგვარი ფორმით შექმნილი კერძო დაწესებულების დამფუძნებელთა ვინაობა თუ სტატუსი, არამედ სახელმწიფო ან ადგილობრივ ბიუჯეტთან შემხებლობა, მისგან გარკვეული ფინანსური სახსრების მიღება, რამდენადაც საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსიდან გამომდინარე, კერძო სამართლის იურიდიული პირის საჯარო დაწესებულებად მიჩნევაც სწორედ სუბსიდირების ფაქტს უკავშირდება. ამასთან, გასათვალისწინებელია თავად საჯაროობის ფარგლებიც, კერძოდ, კერძო სამართლის იურიდიული პირი სწორედ სუბსიდირის მოცულობით იქცევა საჯარო დაწესებულებად, შესაბამისად, საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობაც სწორედ ამგვარი მოცულობით განისაზღვრება. ამდენად, საჯაროა კერძო სამართლის იურიდიული პირის მიერ სახელმწიფოსაგან მიღებული ფინანსების გახარჯვასთან დაკავშირებული, მათ შორის, სახელმწიფო თუ ადგილობრივი ბიუჯეტიდან მიღებული სახსრებით განხორციელებულ ნებისმიერ ღონისძიებასთან მიმართებით არსებული ინფორმაცია.

ამასთან, საკასაციო პალატის განმარტებით, არსებითია ისიც, რომ სახელმწიფო თუ ადგილობრივი ბიუჯეტიდან დაფინანსება გულისხმობს სახელმწიფოსა თუ ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულისაგან როგორც პირდაპირ, აგრეთვე, არაპირდაპირ ფინანსურ მხარდაჭერას. თავის მხრივ, ბიუჯეტიდან პირდაპირი დაფინანსება შესაძლებელია განხორციელდეს სუბსიდირების, გრანტების, **მომსახურების შესყიდვისა** და ვაუჩერის მექანიზმებით. დაფინანსების ზემოაღნიშნული ფორმები კი განსაზღვრავს შესაბამისი ფინანსური სახსრების გაცემის კონკრეტულ წესებსა და წინაპირობებს, რომელთა გამოყენებითაც უნდა წარიმართოს კერძო დაწესებულების დაფინანსების პროცედურა. ამდენად, თუკი, მაგალითად, სუბსიდირებისათვის დამახასიათებელია ყოველგვარი კონკურენციის გარეშე კონკრეტული საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ცალკეული პროექტებისაგან დამოუკიდებელი ინსტიტუციური მხარდაჭერა, გრანტები განსაზღვრული მიმართულებით (განათლება, ადამიანის უფლებები, ქველმოქმედება, ახალგაზრდობა, რეგიონული განვითარება, ეკონომიკური განვითარება, სპორტი, ხელოვნება, ჯანმრთელობა და სხვ.) გამოიყოფა, ხოლო მათი მოპოვება კი კონკურსის გზით ხორციელდება. რაც შეეხება მომსახურების შესყიდვას, აღნიშნული მექანიზმი დაწესებულია ნებისმიერი პოტენციური პარტნიორისათვის, ნებისმიერი პირისათვის, რომელსაც გარკვეული მომსახურების გაწევის უნარი შესწევს. მეტიც, გრანტისაგან განსხვავებით, მომსახურების შესყიდვისას ცენტრალურ თუ ადგილობრივ დონეზე მისაღწევი მიზანი კიდევ უფრო კონკრეტულია, რამდენადაც მომსახურების

მიმღებს (სახელმწიფო ან ადგილობრივი ხელისუფლება) წინასწარვე აქვს გაცნობიერებული გასაწევი მომსახურების შინაარსი, რისთვისაც იგი ეძებს სუბიექტს, რომელსაც გონივრულ ფასში აღნიშნული მომსახურების ხარისხიანი განხორციელება შეუძლია. შესაბამისად, საკასაციო პალატა, ქვედა ინსტანციის სასამართლოთა შეფასებების საწინააღმდეგოდ, განმარტავს, რომ საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 27-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტი საჯარო დაწესებულებათა დეფინიციას არ შემოზღუდავს მარტოოდენ იმ კერძო სამართლის იურიდიული პირებით, რომლებიც სახელმწიფოსა თუ ადგილობრივი თვითმმართველობის მხრიდან სუბსიდიების მუდმივი გაცემით საზრდოობენ და ფუნქციონირებენ. ასეთ დროს, არსებითი მნიშვნელობა არ ენიჭება სახელმწიფო თუ ადგილობრივი ბიუჯეტიდან გარკვეული ფინანსების გაცემის მექანიზმს, აგრეთვე იმას, კერძო სამართლის იურიდიული პირი წარმოადგენს სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის მუდმივ ან პერიოდულ დაფინანსებაზე მყოფ თუ თვითანაზღაურებისა და თვითდაფინანსების პრინციპით საქმიანობის განმახორციელებელ დაწესებულებას. ამავდროულად, დაუშვებელია, ცენტრალური თუ ადგილობრივი სახსრების განკარგვის ფორმა გავლენას ახდენდეს კერძო სამართლის იურიდიული პირის საჯარო დაწესებულებად მიჩნევის საკითხზე, რამდენადაც ასეთ ვითარებაში გადამწყვეტია სამართლებრივი მნიშვნელობის მქონე მოქმედების შესრულების ფორმის უკან მდგომი იურიდიული კონტექსტი, მოცემულ შემთხვევაში კი - თავად სახელმწიფო თუ ადგილობრივი ბიუჯეტიდან ფინანსების კერძო დაწესებულებათა გაცემის ფაქტი და არა აღნიშნული დაფინანსების განხორციელების ფორმალურ-სამართლებრივი საშუალება.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის „ა.ა“ და „ა.გ“ ქვეპუნქტებზე, რომელთა თანახმად, სახელმწიფო შესყიდვა გულისხმობს კანონით დადგენილ შემთხვევებში ელექტრონული ან სხვა საშუალებების გამოყენებით შემსყიდველი ორგანიზაციის მიერ ნებისმიერი საქონლის, მომსახურებისა და სამშენებლო სამუშაოს შესყიდვას საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტისა და სახელმწიფო ბიუჯეტში კონსოლიდირებული სახსრებით, აგრეთვე, ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის სახსრებით. ამასთან, ამავე მუხლის ამავე პუნქტის „ჟ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ელექტრონული ტენდერი არის 5 000 ლარის ან მეტი ღირებულების (გარდა ამ პუნქტის „ს¹“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული გამონაკლისი შემთხვევებისა) შესყიდვის ერთგვაროვანი ობიექტების სახელმწიფო შესყიდვის საშუალება, რომელიც მოიცავს ელექტრონული ტენდერისათვის ამ კანონითა და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით დადგენილ პროცედურებს. ამდენად, ცალსახაა, რომ საქართველოს კანონმდებლობა იცნობს სახელმწიფო შესყიდვების, უფრო კონკრეტულად კი, მომსახურების შესყიდვის შესაძლებლობას, მათ შორის, ელექტრონული ტენდერის გზითაც. არსებითია ისიც, რომ დასახელებული კანონის შესაბამისად, სახელმწიფო შესყიდვა სწორედ ცენტრალური თუ ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის სახსრების გამოყენებით ხორციელდება.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ განსახილველ შემთხვევაში,

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2017 წლის ბიუჯეტში გათვალისწინებულ იქნა ქალაქ ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაციის პროექტის თანადაფინანსების ქვეპროგრამა და აღნიშნული პროგრამისათვის ბიუჯეტიდან გამოიყო 11 497 000 ლარი. ამასთან, ქალაქ ბათუმში, სანიაღვრე არხების მიმდინარე მოვლა-ექსპლოატაციის მომსახურებისათვის, ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის მიერ თანხის გამოყოფა და დაფინანსება განხორციელდა ელექტრონული ტენდერის საფუძველზე. კერძოდ, დადგენილია, რომ ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიას და შპს „ბ-----ს“ შორის 2016 წლის 27 დეკემბერს დაიდო სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ #--- ხელშეკრულება, რომლითაც დგინდება, რომ ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიასა და შპს „ბ-----ს“ შორის, ელექტრონული ტენდერის----- საფუძველზე დაიდო სანიაღვრე არხების მიმდინარე მოვლა-ექსპლოატაციის მომსახურების შესახებ ხელშეკრულება, რომლის საერთო ღირებულება შეადგენს - **1 634 077 ლარს**. ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ტენდერში გამარჯვებულ შპს „ბ-----ზე“ ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის სახსრებიდან ზემოაღნიშნული საფუძვლით თანხის გადაცემა წარმოადგენს ამგვარი ბიუჯეტიდან დაფინანსებას, რისი გათვალისწინებითაც, შპს „ბ-----ი“ ამ დაფინანსების ფარგლებში საჯარო დაწესებულებად უნდა იქნეს მიჩნეული.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს სააპელაციო სასამართლოს შეფასებებს შპს „ბ-----ის“ მიერ საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის III თავით (ინფორმაციის თავისუფლება) საჯარო დაწესებულებისათვის განსაზღვრულ ვალდებულებათა (მათ შორის, 35-ე, 36-ე და 49-ე მუხლით დადგენილი ვალდებულებები) განუხორციელებლობასთან მიმართებით და განმარტავს, რომ საქართველოს კანონმდებლობით საჯარო დაწესებულებისათვის დადგენილი რომელიმე ვალდებულების შეუსრულებლობა წარმოშობს შესაბამის სამართლებრივ შედეგებს, რომელიც არ არის დაკავშირებული კერძო სამართლის იურიდიული პირის, როგორც საჯარო დაწესებულების სტატუსის არსებობის გამორიცხვასთან. მეტიც, ერთი ვალდებულების შეუსრულებლობა არ შეიძლება იქცეს საჯარო დაწესებულების მხრიდან სხვა რომელიმე ვალდებულების განხორციელებაზე უარის თქმის საფუძვლად. ამდენად, იმის გამო, რომ შპს „ბ-----ი“ არ აწარმოებდა საჯარო ინფორმაციის საჯარო რეესტრს, აგრეთვე, საქართველოს პარლამენტს, საქართველოს პრეზიდენტსა და საქართველოს პრემიერ-მინისტრს არ წარუდგენდა შესაბამის ყოველწლიურ ანგარიშს და არ ახდენდა აღნიშნული ანგარიშის „საქართველოს საკანონმდებლო მაცნეში“ გამოქვეყნებას, ამგვარ მოქმედებათა განუხორციელებლობა არ შეიძლება ჩაითვალოს შპს „ბ-----ის“ ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსების ნაწილში საჯარო დაწესებულებად მიჩნევის გამომრიცხველ ფაქტობრივ მოცემულობად.

ამასთან, საგულისხმოა ისიც, რომ ა(ა)იპ ს-----ის 2017 წლის 10 მაისის #----- განცხადებით და შემდგომ სარჩელით მოთხოვნილია ინფორმაცია შპს „ბ-----ში“ 2014-2017 წლებში დასაქმებულ პირთა რაოდენობის, შესაბამისი თანამდებობრივი სარგოების მითითებით შპს „ბ-----ის“ საშტატო ნუსხისა და ამ პერიოდში შპს „ბ-----ში“ ჩატარებული

აუდიტორული შემოწმებების შესახებ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). თუმცა, განსახილველ შემთხვევაში, არსებით მნიშვნელობას იძენს ის ფაქტობრივი მდგომარეობა, რომ ზემოხსენებულ განმარტებათა შესაბამისად, შპს „ბ-----ი“ საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის დებულებათა გათვალისწინებით, საჯარო დაწესებულებად მხოლოდ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მიერ გაცემული დაფინანსების ნაწილში იქნა მიჩნეული. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 27-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, საჯარო დაწესებულების დეფინიცია და შესაბამისად, მასში დაცული ინფორმაციის საჯაროობაც შემოსაზღვრულია გაცემული სახელმწიფო თუ ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტიდან დაფინანსების ფარგლებით. საჯარო დაწესებულების ცნების ცენტრალურ თუ ადგილობრივ ფინანსურ მხარდაჭერასთან კავშირი განპირობებულია ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხების ხარჯვის საჯაროობისა და ჯანსაღი საზოგადოებრივი ანალიზის ხელშეწყობის უზრუნველყოფით. ამგვარი საკანონმდებლო მოწესრიგება ემსახურება საბიუჯეტო სახსრების ხარჯვის მართებულობის საზოგადოების მხრიდან კონტროლისათვის გარკვეული პირობების შექმნას. ამდენად, ზემოხსენებული მიზნებიდან გამომდინარე, განსახილველ შემთხვევაში, ა(ა)იპ ს-----ის სასარჩელო მოთხოვნა საფუძვლიანი მხოლოდ შპს „ბ-----ისათვის“ ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტიდან გამოყოფილი სახსრების ხარჯვის ნაწილშია, კერძოდ, საჯაროა შპს „ბ-----თან“ დაკავშირებული ნებისმიერი ინფორმაცია, რომელიც სახელმწიფო თუ ადგილობრივი ბიუჯეტიდან მიღებული სახსრების გამოყენებას, აგრეთვე, ამგვარი სახსრების გამოყენებით განხორციელებულ გარკვეულ ღონისძიებებს ან პროექტს თუ მათ ფარგლებში განხორციელებულ კონკრეტულ მოქმედებებს შეეხება.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ განსახილველ დავაზე არსებული ფაქტობრივი მოცემულობისა და ზემოთგანვითარებული მსჯელობის ერთობლიობა წარმოშობს ა(ა)იპ ს-----ის სასარჩელო განცხადების ნაწილობრივ დაკმაყოფილების საფუძველს, რამდენადაც მოსარჩელის მიერ 2017 წლის 10 მაისის წერილით მოთხოვნილი ინფორმაციიდან საჯაროა ინფორმაცია შპს „ბ-----ში“ დასაქმებულ იმ პირთა რაოდენობის შესახებ, რომლებიც ჩართულნი იყვნენ მოპასუხის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებაში, კერძოდ, დაკავშირებულნი იყვნენ ქალაქ ბათუმის სანიაღვრე არხების მიმდინარე მოვლა-ექსპლუატაციის პროცესთან და რომლებიც შპს „ბ-----ის“ მხრიდან აღნიშნულ ვალდებულებათა შესრულების უზრუნველყოფისათვის ან მათში მონაწილეობის მიუხედავად, ღებულობდნენ გარკვეულ გასამრჯელოს ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტიდან გაცემული თანხებიდან. ამასთან, ამავე მოცულობით, კერძოდ, ელექტრონულ ტენდერში გამარჯვების შედეგად ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებშია საჯარო შესაბამისი თანამდებობრივი სარგოების მითითებით შპს „ბ-----ის“ საშტატო ნუსხიდან მხოლოდ იმ კონკრეტული თანამდებობების შესახებ ინფორმაცია, რომელზე დასაქმებულ პირთა ანაზღაურებაც სწორედ

ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტიდან გაცემული ფინანსური სახსრების ხარჯზე ხორციელდებოდა. რაც შეეხება აუდიტორულ შემოწმებებს, განსახილველი დავის მიზნებისათვის საჯაროა ინფორმაცია იმ აუდიტორულ შემოწმებათა შესახებ, რომელიც უშუალოდ ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტიდან მიღებული თანხებით წარმართული ღონისძიებების ფარგლებში - ქალაქ ბათუმის სანიაღვრე არხების მიმდინარე მოვლა-ექსპლუატაციის პროცესებთან დაკავშირებით ჩატარდა.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 15 თებერვლის განჩინება და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ა(ა)იპ ს-----ის სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, კერძოდ, მოპასუხეს - შპს „ბ-----ს“ უნდა დაევალოს მოსარჩელისათვის - ა(ა)იპ ს-----ისათვის 2017 წლის 10 მაისის #----- წერილით მოთხოვილი საჯარო ინფორმაციის მიწოდება ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან დაფინანსების, კერძოდ, **1 634 077 ლარის** ფარგლებში.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. თუ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, მაშინ ამ მუხლში აღნიშნული თანხა მოსარჩელეს მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რომელიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იქნა დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს – სარჩელის მოთხოვნის იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის გათვალისწინებით, მოპასუხეს - შპს „ბ-----ს“ მოსარჩელის - ა(ა)იპ ს-----ის სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს მის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის 550 ლარის (პირველი ინსტანციის სასამართლოში – 100 ლარის ოდენობით, სააპელაციო სასამართლოში – 150 ლარის ოდენობით, საკასაციო სასამართლოში – 300 ლარის ოდენობით) ნახევრის - 275 (ორას სამოცდათხუთმეტი) ლარის ანაზღაურება.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი :

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. ა(ა)იპ ს-----ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 15 თებერვლის განჩინება და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;

3. ა(ა)იპ ს-----ის სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

4. მოპასუხეს - შპს „ბ-----ს“ დაევალოს მოსარჩელისათვის - ა(ა)იპ ს-----ისათვის 2017 წლის 10 მაისის #----- წერილით მოთხოვილი საჯარო ინფორმაციის მიწოდება **ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან დაფინანსების - 1 634 077 ლარის ფარგლებში;**

5. დანარჩენ ნაწილში სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს;

6. შპს „ბ-----ს“ ა(ა)იპ ს-----ის სასარგებლოდ დაეკისროს მოსარჩელის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის ნახევრის - 275 (ორას სამოცდათხუთმეტი) ლარის ანაზღაურება;

7. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თავმჯდომარე

მ. ვაჩაძე

მოსამართლეები:

ნ. სხირტლაძე

ვ. როინიშვილი